

Rom 5, 16

16: Og med gaven er det ikke som da den ene syndet. For dommen kom etter den enes synd og ble til fordømmelse, men nådegaven kom etter manges overtredelser og ble til frifinnelse.

Vi merker hva som er det vesentlige siktemålet ved at Paulus i dette verset bruker kontrasten i uttrykkene: "den enes synd", og "manges overtredelser". Dommen til fordømmelse ble gitt for den enes synd. Nådegaven til rettferdighet ble gitt for de manges overtredelser. Også på denne måten vil Paulus vise hvordan gaven ble "overmåte rik for de mange", dvs. i kraft og virkning langt overgikk arvesynden fra Adam. Ikke bare i seg selv er nådegaven større og herligere enn bare som en erstatning for det som var tapt (v. 15). Også virkningene av dens frelsende kraft er langt større. Den strekker seg ut over de "manges overtredelser", som er i verden, og ikke bare til den "enes synd", som var nok til at dom ble avsagt til fordømmelse. Det er denne veldige forskjellen mellom disse to forhold Paulus taler om her.

Dommen kom etter den enes synd - nådegaven kom etter manges overtredelser. En eneste overtredelse av Adam var årsak og kilden som dommen til fordømmelse strømmet ut fra, til hele menneskeheten. Sammenliknet med dette ser Paulus her et desto større bevis på hvor stor Guds nåde er, når vi vet at årsaken og målet for Guds nådige råd til vår frelse var de "mange" overtredelsene. Når et barn har påført seg selv en uoverkommelig gjeld, så blir dette en ennå større anledning for en omsorgsfull far til å bevise sin faderlige kjærlighet, når han betaler gjelden. Og gaven blir større enn om det bare var en mindre gjeld som måtte gjøres opp. Utslettelsen av de mange syndene beviser på samme måte en større nåde, enn om syndene hadde vært få og beskjedne. Dette er dermed på nytt et bevis på at "med nådegaven er det ikke som med fallet" (v. 15), men at gaven gjennom Kristus var uendelig mye større og sterkere enn synden og fordømmelsen ved Adam.

Men når Paulus sier at dommen kom etter den enes synd og ble til fordømmelse, så har vi her også den mest ettertrykkelige forklaring på at Adams synd er blitt vår, alle menneskers, synd. "Fordømmelsen" inkluderer alt det Paulus legger i ordet "døden" (v. 12, 14). Vi er alle "av naturen vredens barn" (Ef 2: 3). Det heter at "dommen ble til fordømmelse". Og i v. 18: "... til fordømmelse for alle mennesker". Dette viser at om enn det var bare den ene som syndet, så ble følgene av den enes synd, fordømmelse for alle mennesker. Vi må jo da alle ha del i denne samme synd som "den ene", Adam. For Gud, den rettferdige dommer, kan ikke fordømme uskyldige. Hvis en sa at straffen for Adams synd har rammet noen som egentlig var uskyldige, så ville det være å anklage den rettferdige Gud for å være urettferdig. Kan Gud tilregne et menneske noe som ikke virkelig er hans? Hvis Adams overtredelse ikke var vår, like sikkert som den var Adams, kunne da Gud tilregne oss den, og dømme oss etter det? Kan det tenkes at Gud behandler menneskene som syndere, hvis de ikke virkelig er det?

Hvis Gud behandler menneskene som syndere på grunn av Adams synd, da sier det seg selv at på dette grunnlag er de syndere. Gud, som er den rettferdige, kunne ikke anse menneskene som syndere, på grunn av noe som ikke gjorde dem til virkelige syndere. Men når vi sier at Adams synd like sikkert er vår, som den er hans, så innebærer det ikke at den er vår og hans på akkurat samme måten. Den er hans personlige gjerningssynd, men den er vår på grunn av at vi var i ham (hele menneskeslektens første stedfortreder), og at han på hele menneskeslektens vegne, etter den første

pakt, sto overfor prøven - og falt. Og om vi ikke forstår dette, så rokker ikke det ved saken. Vi forstår ikke Gud, den evige og ubegripelige. Men vi ser det i Guds ord, og i følgene av Adams synd, som vi alle har arvet.

Her står vi overfor Guds store hemmelighet: Hvordan Gud tilregner - så vel Adams synd, som Kristi rettferdighet -!

Det er etter denne guddommelige læren vår frelse står eller faller.

Er ikke Adams synd vår - så er heller ikke Kristi rettferdighet vår!

Men på samme måte som Adams synd var vår, bare fordi vi var i ham da han levde som hele slektens stamfar, og syndet mot Guds bud, - så er også Kristi rettferdighet vår, på nøyaktig samme grunnlag. Og likesom Gud ikke hadde kunnet tilregne oss Adams synd, om vi ikke hadde hatt denne synden, så kan han heller ikke tilregne oss Kristi rettferdighet, om den ikke virkelig er vår. Men Kristus har virkelig bestått prøven på våre vegne, gjort og lidt det loven krevde - for oss - ikke for seg selv, men for oss, slik at hans rettferdighet virkelig er vår. Det er dette denne teksten lærer oss.

Men nådegaven kom etter manges overtredelser og ble til frifinnelse. Den som tar imot nådegaven blir ikke bare fri fra all skyld og dom etter Adams synd, men får også frifinnelse fra sine mange overtredelser. Og nådegaven innebærer ikke bare en fullkommen frifinnelse og syndsforlatelse, men også "livsens rettferdiggjørelse for alle mennesker" (v. 18). Dvs. at Gud dømmer menneskene som virkelig rettferdige, dvs. som en som aldri har syndet, men har oppfylt hele loven. At Gud virkelig rettferdiggjør den troende på denne måten, det beviser han ved å gi ham evig liv, likesom han med døden beviste at vi alle var syndere (v. 12, 14). Følgene av en virkelig tilregnet rettferdighet må dermed uomtvistelig bli frihet fra syndens evige lønn, som er døden, og evig liv og all den salighet som er rettferdighetens lønn. Dette skildrer nå Paulus med det herligste budskap i neste vers.